

עמת (חיפה) 74125-09-24 - פלוני נ' מדינת ישראל

עמ"ת (חיפה) 74125-09-24 - פלוני נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עמ"ת (חיפה) 74125-09-24

פלוני (עציר)

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

[06.10.2024]

כבוד השופט זיו אריאלי

החלטה

בפני ערר על החלטת בית משפט השלום בקריות [מ"ת 5073-09-24] מיום 29.9.24, במסגרתה הורה בית המשפט קמא על המשך מעצרו של העורר עד מתן החלטה אחרת. הערר מתייחס, רובו ככולו, לשאלת קיומו של מסד ראיתי לכאורי.

רקע וטענות הצדדים:

1. בקצרה ייאמר כי נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות שת תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, הפרת הוראה חוקית, איומים וכן הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו.
2. על פי כתב האישום, בעת הרלבנטית היו המתלוננת והעורר בני זוג. בתאריך 3.8.24, בהיותם באילת, התגלע ויכוח בין השניים, במהלכו תקף העורר את המתלוננת והכה אותה במכת אגרופ בידה השמאלית, תוך שהוא גורם לה המטומה בידה.
3. עוד על פי כתב האישום, כשלושה שבועות טרם ה- 8.9.24 התקשר העורר אל המתלוננת ואיים עליה כי ידקור אותה, כי ירצח אותה וכי "יוציא לה דם מהגרון". על פי החלטת קצינת משטרה מיום 3.9.24, נאסר על העורר ליצור קשר עם המתלוננת או להתקרב אליה למשך 10 ימים. בין התאריכים 4-9.9.24 הפר הנאשם את ההוראה החוקית, והתקשר אל המתלוננת 11 פעמים.
4. בתאריך 9.9.24 הגיעו שוטרים לתחנת דלק על מנת לעכב את העורר, והעורר הפריע לשוטרים בעת שמלאו תפקידם, בכך שהעביר לחבר שהיה עמו במקום את מכשיר הטלפון שלו.

5. עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשת המעצר. לטענת המשיבה, בידיה ראיות לכאורה לביסוס המיוחס לעורר בכתב האישום, לרבות הודעות המתלוננת, קלטות המתעדות איומים שהשמיע העורר כלפי המתלוננת, שיחה עם מוקד 100, מחקרי תקשורת, הקלטה של העורר בה הוא מאשר כי תקף את המתלוננת באילת, וכן גרסת העורר, המכחיש כי תקף את המתלוננת, מאשר את דבר האיומים ומאשר את קולו באותן הקלטות.
6. נטען בנוסף כי לעורר הרשעות קודמות בעבירות סמים, רכוש, איומים. העורר ריצה בעבר עונשי מאסר.
7. ביום 26.9.24 נשמעו טיעוני הצדדים. העורר חלק על קיומן של ראיות לכאורה, ובין היתר הגיש טיעון בכתב בנוגע למסד הראייתי הלכאורי. נטען, כי תחילתו של הסכסוך באירוע בו המתלוננת הגיעה ביום 8.9.24, מלווה בשניים המעורבים בפלילים, תקפה את העורר, איימה עליו - ואז הגישה תלונה במשטרה לפיה העורר הוא שתקף אותה. נטען כי במסגרת הסכסוך בין השניים, המתלוננת מנסה להשתלט על עסקיו של העורר. נטען כי התיעוד בו נשמע העורר מאיים על המתלוננת - הוא תיעוד ערוך. לעניין אירוע התקיפה נטען כי היחידה החוקרת לא עשתה את מלאכתה, לא בדקה היכן ומתי בוצעה העבירה הנטענת. הסנגור טען כי על פי עדות בתם הקטינה של השניים, אשר נכחה באירוע - העורר לא תקף את המתלוננת, אלא ההיפך הוא הנכון. בנוסף, ברשות ההגנה תצהיר של אדם אשר נכח עם השניים במקום, ואף לגרסתו העורר לא תקף את המתלוננת באותו אירוע. נטען למחדלי חקירה משמעותיים וכי היחידה החוקרת לא ביצעה מלאכתה כראוי, ותחת זאת נתנה אמון במתלוננת. הוצע להורות על שחרור העורר לחלופת מעצר מרוחקת, בפיקוחם של בני משפחה (המפקחים המוצעים נחקרו במהלך הדיון).
8. ביום 29.9.24 ניתנה החלטת בית המשפט קמא. נקבע, כי בידי המבקשת ראיות לכאורה לביסוס אשמתו של העורר בכלל העבירות המפורטות בכתב האישום.
9. בנוגע לעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו נקבע כי ביום 8.9.24 בשעות הצהריים הוגשה תלונה של המתלוננת אודות איומים מצדו של העורר, וגניבת רכבה. שוטרים שהגיעו לעכב את העורר הודיעו לו כי הוא דרוש לחקירה. על פי דו"חות הפעולה של השוטרים העורר ביצע תנועה כאילו הוא מבקש לברוח, החל בהליכה וכאשר ביקשו ממנו לעצור - התנגד למעצר וניסה להעלים את מכשיר הטלפון הנייד שלו. לאחר שנאזק - הפסיק להשתולל.
10. בנוגע לעבירת האיומים, הרי שניתן ללמוד על שיחה בין העורר לבין המתלוננת, בקובץ אשר הוקלט על ידי המתלוננת ונמסר ליחידה החוקרת. המשיב זיהה את קולו, הודה כי אמר את הדברים. בקובץ מתועד העורר מאיים על המתלוננת. נקבע כי לא יכולה להיות מחלוקת שמדובר בראיה לכאורה להוכחת אשמתו של העורר בעבירת האיומים המיוחסת לו. גם אם מדובר בסרטון חלקי או ערוך - אין בטענה זו כדי לקעקע את משקלה של הראיה. הסברי העורר ביחס להקשר הדברים - דינם להישמע במסגרת ההליך העיקרי.

11. בית המשפט קמא תיאר את תלונת המתלוננת ביחס לאירוע בתחנת דלק בעכו (אשר לטענתה של המתלוננת התרחש ביום הגשת התלונה - 8.9.24), כן את תשובתה של המתלוננת לאחר שהוצג לה סרטון המתעד את האירוע (ואשר אינו מתיישב עם גרסתה). בגין אותם אירועים (בהם מתועדת המתלוננת תוקפת את העורר) נפתחו נגדה תיקי חקירה, אשר טרם התקבלה החלטה ביחס להעמדה של המתלוננת לדין. נקבע כי יש באירוע זה כדי לפגום במהימנותה של המתלוננת, שכן האירוע המתועד סותר באופן מובהק את גרסת המתלוננת. נקבע עם זאת כי אין בכך כדי לכרסם בראיות התביעה ביחס לעבירות אשר המשיב הודה בביצוע חלקן.
12. ביחס לאירוע האלימות באילת, המיוחס לעורר, נקבע כי קיים מסד ראייתי לכאורי המבוסס על הודעת המתלוננת וכן על תיעוד אמירות של העורר עצמו, בשיחה מוקלטת עם המתלוננת ועם אדם נוסף, בה מציין העורר כי הכה את המתלוננת וגרם לה לסימן כחול בידה. נקבע, בשים לב לתצהיר שהגישה ההגנה כי דין משקל העדויות להתברר במסגרת ההליך העיקרי, אלא שלשלב הליך המעצר די בראיות אלו כדי להקים תשתית ראייתית לכאורית.
13. ביחס לעבירה של הפרת הוראה חוקית נקבע כי העורר עצמו הודה בביצוע העבירות, ואף מחקרי התקשורת מלמדים בצורה ברורה כי העורר הפר שוב ושוב את ההוראה החוקית שניתנה בעניינו, ויצר קשר עם המתלוננת.
14. לאור זאת קבע בית המשפט קמא כי קיימות ראיות לכאורה לביסוס אשמתו של העורר ביחס לכלל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום. עוד קבע בית המשפט קמא כי קמה עילת מעצר סטטוטורית. לחובת העורר הרשעות קודמות, בעיקר בעבירות סמים ורכוש. מתיק החקירה עולה לכאורה כי העורר עושה שימוש לרעה בסמים, ואף בכך יש כדי להעצים את המסוכנות.
15. ביחס לחלופת המעצר המוצעת קבע בית המשפט קמא כי התרשם לחיוב מאחותו של העורר (אם כי מדובר בחלופה שאינה מרוחקת דיה ממקום מגורי המתלוננת). נקבע כי אמו של העורר אינה מפקחת ראויה. הדיון לפיכך נדחה על מנת לאפשר לעורר להציע חלופת מעצר אחרת.
- מכאן הערר.
16. במהלך הדיון חזר ב"כ העורר על הטענות שהועלו בבית המשפט קמא. המשיבה, מנגד, סמכה ידיה על החלטת בית המשפט קמא, מנימוקיה. בתום שמיעת טיעוני הצדדים נטלתי לעיוני את תיק החקירה. דיון והכרעה:
17. לאחר שעיינתי בתיק החקירה ונתתי דעתי לטענות הצדדים, נחה דעתי כי דין הערר להידחות.

18. אפתח ואציין - הלכה למעשה, הערר שבפניי הוא ערר על 'החלטת ביניים' של בית המשפט קמא. בית המשפט קמא לא הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט קמא קבע כי קיים מסד ראייתי לכאורי, כי קמה עילת מעצר, וכי אין בכוחה של החלופה המוצעת כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר. עם זאת, נדחה הדיון על מנת לאפשר לעורר להציג חלופת מעצר אחרת (דיון אשר נדחה, לבקשת העורר, נוכח הערר שבפניי). על פניו, לא ננעלה הדלת בפני העורר להציע חלופה אחרת, מרוחקת, ובפיקוח אנושי ראוי וסמכותי אשר בכוחו להפחית את עוצמתן של עילות המעצר למידה סבירה ומתקבלת על הדעת.
19. כידוע, ערכאת הערר תידרש לערר על החלטת ביניים רק במקרים נדירים ובהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, דוגמת טענות בדבר אי חוקיות של המעצר, או מקום בו קיימת טעות ברורה ומובהקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה או עילת מעצר ר' למשל בש"פ 7520/14 בעניין פלוני; בש"פ 4026/15 בעניין מזארי; בש"פ 3771/17 בעניין סלאמה; בש"פ 6661/18 בעניין כהן; בש"פ 4017/22 בעניין געפרי; בש"פ 4295/22 בעניין מחאמיד; בש"פ 6753/22 בעניין ג'והני.
20. עניינו של העורר אינו נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים דיון בהשגות העורר טרם מתן החלטה סופית של בית המשפט קמא. נדמה כי די כך כדי להביא לדחיית הערר.
21. יחד עם זאת, ולאחר עיון בתיק החקירה (לרבות החומרים אשר הוגשו לעיוני מטעם ההגנה), אציין כי דין הערר להידחות גם לגופן של טענות. סבורני כי לא נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט קמא ביחס למסד הראייתי הלכאורי, ביחס לעילת המעצר וביחס לחלופת המעצר המוצעת.
22. כידוע, 'ראיות לכאורה' הן ראיות גולמיות, אשר לאחר עיבודן ובחינתן בהליך העיקרי - עשויות להוביל להרשעה [השווה בש"פ 6466/22 דכה נ' מדינת ישראל (7.11.22); בש"פ 2006/23 סוקפה נ' מדינת ישראל (1.5.23)]. משכך, בשלב הדיון במעצר עד תום ההליכים, החבינה אינה נעשית לפי רף ההוכחה הנדרש במשפט הפלילי. תחת זאת, יש לבחון אם במכלול הראיות טמון פוטנציאל סביר להרשעתו של הנאשם. בחינת קיומן של ראיות לכאורה, לשם מעצר עד תום ההליכים, נעשית לפי מבחן "אם נאמין" - "אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהעורר ביצע את המעשה המיוחס לו?" [בש"פ 215/19 סלאימה נ' מדינת ישראל (22.1.19)].
23. בית המשפט קמא היה ער לפער בין תלונת המתלוננת ביחס לאירוע בעכו, לבין התייעוד של האירוע, המלמד כי בניגוד לטענת המתלוננת - לא זו בלבד שהיא לא הותקפה על ידי העורר, אלא שההיפך הוא הנכון. דומה כי אף המאשימה הייתה מודעת לפער האמור, שכן בכתב האישום לא יוחסה לעורר עבירה כלשהיא בגין האירוע מיום 8.9.24. מעבר לכך - בגין אותו אירוע נפתח תיק חקירה נגד המתלוננת.
24. העובדה כי בבסיס האירועים המתוארים בכתב האישום עומדת מערכת יחסים עכורה בין העורר לבין המתלוננת, וקיומו של מניע לטפול האשמות שווא - לא נעלמה מעיניו של בית המשפט קמא. אלא שכידוע, בשלב הליך המעצר יש לבחון את הפוטנציאל הראייתי הגלום בראיות. שאלת המשקל והמהימנות של גרסה אחת מול רעותה - יידונו במסגרת ההליך העיקרי.

25. נוכח הפערים בין גרסת המתלוננת לתיעוד האובייקטיבי, ביחס לאירוע מיום 8.9.24, בשים לב לקיומו של מניע וסכסוך בין המתלוננת לבין העורר - ניתח בית המשפט קמא את המסד הראייתי בזהירות הראויה, ולא הסתפק רק בגרסת המתלוננת. עיון בהחלטת בית המשפט קמא מלמד, כי נקבע שקיים מסד ראייתי לכאורי רק מקום בו קיימת לכאורה ראיה נוספת, חיצונית לדברי המתלוננת, התומכת בגרסתה.
26. כמבואר לעיל - חלק מהראיות התומכות הן ראיות אובייקטיביות - דוגמת מחקרי תקשורת, המלמדים כי בניגוד להוראה חוקית שניתנה בעניינו של המשיב - הוא יצר קשר עם המתלוננת, מספר לא מבוטל של פעמים. חלק מהראיות התומכות מקורן בדברי העורר עצמו - דוגמת הקלטות המתעדות את האיומים שאיים על המתלוננת, או בדבר הכאתה של המתלוננת בידה.
27. מקובלת עלי קביעת בית המשפט קמא, כי טענות העורר ביחס להקשר האיומים שהושמעו כלפי המתלוננת, כמו גם טענות ביחס לעריכת קבצי שמע בהם תועד העורר מאיים לכאורה על המתלוננת - הן טענות הנוגעות למשקלן של הראיות, ועל כן דינן להתברר במסגרת ההליך העיקרי. לעת הזו - די במסד הראייתי שנפרש בהחלטת בית המשפט קמא כדי לבסס תשתית של 'ראיות לכאורה' להוכחת אשמתו של העורר, בכלל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.
28. אני סבור לפיכך כי לא נפלה כל שגגה בניתוח הראיות בהחלטת בית המשפט קמא, ובקביעתו כי בידי המבקשת ראיות לכאורה לביסוס אשמתו של העורר בכלל העבירות והמעשים המיוחסים לו בכתב האישום.
29. הוא הדין ביחס לקביעות בית המשפט קמא בדבר קיומה של עילת מעצר. המדובר בעילת מעצר סטטוטורית, בשים לב לעבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום. מעבר לכך, מתעצמות עילות המעצר נוכח השילוב בין עבר פלילי (הכולל גם הרשעות בעבירות איומים), האינדיקציות בדבר שימוש לרעה בסמים, והעובדה כי המשיב לכאורה לא נשמע להוראות חוקיות ואף לא סבור כי עליו להישמע להן (ר' למשל הודעתו מיום 16.9.24, ע' 3). נוכח קביעות אלו, הרי שאפשרות שחרור העורר לחלופת מעצר יכול וייעשה רק מקום בו תוצג חלופה המרחיקה את העורר הרחקה משמעותית מהמתלוננת, תוך פיקוח אנושי הדוק, סמכותי ואמין. נקבע כאמור כי החלופה שנבחנה על ידי בית המשפט קמא, אינה עונה על תנאים אלו, והדין נדחה לשם הצגתה של חלופה נוספת.
30. סוף דבר - לא מצאתי כי נפלה שגגה במי החלטות בית המשפט קמא. משכך, דין הערר להידחות. תיק החקירה יוחזר למשיבה, בתיאום עם המזכירות המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.
- ניתנה היום, ד' תשרי תשפ"ה, 06 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.